

KAMER VAN KOOPHANDEL
CENTRAAL GELDERLAND

Ondernemersmonitor 2010 Vallei

KAMER VAN KOOPHANDEL
CENTRAAL GELDERLAND

Colofon

Uitgever:

Kamer van Koophandel Centraal Gelderland

Kronenburgsingel 525

Postbus 9292

6800 KZ Arnhem

internet: www.kvk.nl

Auteur:

E.A.F. Hammink, beleidsmedewerker regiostimulering

T (026) 353 89 76

F (026) 353 89 53

Email: elmer.hamminck@kvk.nl

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met:

J.E. van der Beek, beleidsadviseur ruimtelijke ordening en economisch onderzoek

T (026) 353 87 80

F (026) 353 89 53

Email: jan.vander.beek@kvk.nl

Arnhem, februari 2011

© 2011 Kamer van Koophandel voor Centraal Gelderland

Het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de uitgever.

De Kamer van Koophandel Centraal Gelderland aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten of andere onvolkomenheden in deze publicatie.

Samenvatting

Het algemene beeld van 2010 ten opzichte van 2009 is als volgt voor de Vallei:

- Het aantal startende bedrijven is in 2010 gestegen met 20,1% tot 2.131.
- De stijging van het aantal startende bedrijven wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe Handelsregister. Met de invoering van het nieuwe Handelsregister is (en wordt) de populatie vergroot. Veel organisaties die voorheen niet verplicht waren om in te schrijven, moeten zich nu wel registreren. Het gaat hier bijvoorbeeld om de vrije beroepen (b.v. artsen en notarissen) en (semi)overheidsinstanties. De nieuwe groep inschrijvers – met name de zorg en cultuur - kent veel startende bedrijven. Er is derhalve sprake van een trendbreuk in de cijfers.
- In de algemene dienstverlening is het aantal startende bedrijven flink toegenomen. Verklaring hiervoor is de toename van het aantal ZZP'ers in de gezondheidszorg en - zoals hierboven aangegeven - de invoering van het nieuwe Handelsregister.
- De meest opvallende sector - die na lange tijd weer een groei laat zien - is de financiële dienstverlening
- Landelijk steeg het aantal startende ondernemingen met 18,1%. Hiermee ligt de stijging lager dan die van de Vallei.
- Het aantal nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen is gedaald met 4,8%. Landelijk is er sprake van een daling met 9,9%.
- Vooral de algemeen dienstverlenende sector droeg bij aan deze daling.
- Het aantal opheffingen is toegenomen (14,1%). In bijna alle sectoren is er sprake van een toename.
- In Nederland steeg het aantal opheffingen met 8,0%.
- De aanwas is gestegen met 8,2% tegenover de 11,5% stijging in Nederland.
- Het migratiesaldo (inkomende-vertrekkende bedrijven) is het positiefst voor de gemeente Ede (+40). De gevolgen van de migratiecijfers op de werkgelegenheid zijn eveneens het positiefst voor de gemeente Ede (+535 en het negatiefst voor de gemeente Renswoude (-203).
- De nieuwe inschrijfplichtige bedrijven maken 6,3% uit van het handelsregister in de Vallei.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Starters	6
3.	Nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen	10
4.	Opheffingen	13
5.	Saldo oprichtingen – opheffingen (aanwas)	16
6.	Immigratie en emigratie	19
7.	Nieuwe inschrijfplichtigen	20
8.	Bijlagen	22

Ondernemerschapsmonitor Vallei 2010

1. Inleiding

De Ondernemerschapsmonitor Vallei brengt actuele ontwikkelingen in beeld die betrekking hebben op ondernemingen in de Vallei. Elk halfjaar, en aan het einde van elk kalenderjaar wordt het aantal starters, nieuwe dochterbedrijven/nevenvestiging, opheffingen en migraties onderzocht.

In deze jaarrapportage worden de gegevens steeds zowel per jaar als op langere termijn weergegeven. Ook wordt een verdeling naar bedrijfssectoren gemaakt. De cijfers worden als totaal voor de gehele regio en per gemeente weergegeven. Tevens wordt een vergelijking gemaakt met de landelijke cijfers.

Gebiedsindeling

De Vallei bestaat uit de volgende negen gemeenten:

Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen en Woudenberg.

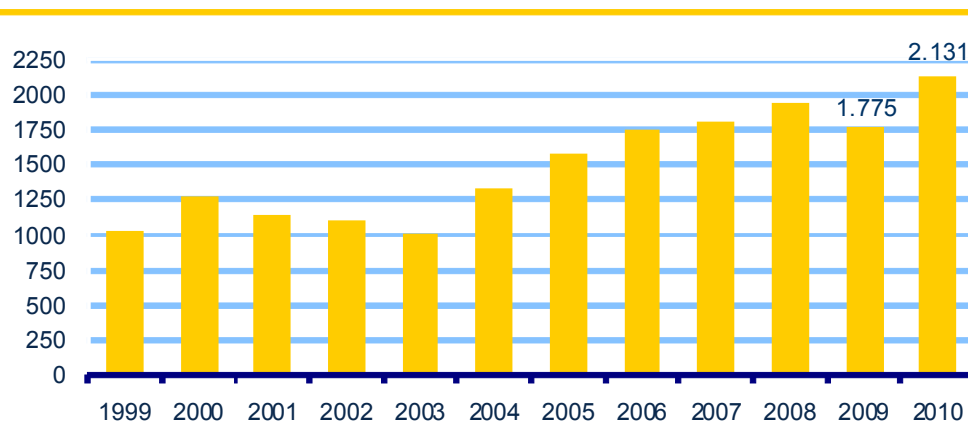
Leeswijzer

De ondernemerschapsmonitor is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 komt de ontwikkeling van het aantal startende bedrijven aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de ontwikkeling van het aantal nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen. Hoofdstuk 4 behandelt de opheffingen, waarna in het vijfde hoofdstuk de aanwas (totaal aantal oprichtingen minus opheffingen) besproken wordt. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de immigratie- en emigratiecijfers en hoofdstuk 7 gaat in op de effecten van de nieuwe inschrijfplichtigen. Afgesloten wordt met de bijlagen.

2. Starters

Ontwikkeling starters op de lange termijn

Starters Vallei 1999 - 2010

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, zit het aantal startende bedrijven de afgelopen jaren flink in de lift. Na een korte terugval in het jaar 2009, toen er 1.775 starters waren, bereikt het aantal starters in 2010 een recordhoogte van 2.131 bedrijven. Dit betekent een absolute stijging van 356 bedrijven, relatief houdt dit een 20,1% stijging in.

De stijging van het aantal startende bedrijven wordt getemperd door de invoering van het nieuwe Handelsregister. Met de invoering van het nieuwe Handelsregister op 1 juli 2008 is (en wordt) de populatie vergroot. Veel organisaties die voorheen niet verplicht waren om in te schrijven, moeten zich nu wel registreren. Het gaat hier bijvoorbeeld om de vrije beroepen (b.v. artsen en notarissen) en (semi)overheidsinstanties. De nieuwe groep inschrijvers – met name de zorg en cultuur - kent veel startende bedrijven. Er is derhalve sprake van een trendbreuk in de cijfers.

Startende bedrijven per bedrijfssector

In onderstaande tabel zijn de starters weergegeven naar bedrijfssector:

Starters per sector

	2009	2010	Verandering absoluut	Verandering in %	Verandering in % NL
Landbouw en visserij	53	73	20	37,7%	3,6%
Industrie	63	69	6	9,5%	30,9%
Bouwnijverheid	192	264	72	37,5%	11,2%
Groothandel	131	126	-5	-3,8%	12,7%
Detailhandel	252	316	64	25,4%	21,0%
Horeca	44	66	22	50,0%	25,5%
Vervoer	36	55	19	52,8%	28,9%
Financiën	8	12	4	50,0%	57,4%
Adviesdiensten	265	297	32	12,1%	17,1%
Facilitaire diensten	257	309	52	20,2%	23,5%
Persoonlijke diensten	242	247	5	2,1%	11,9%
Algemene diensten	232	297	65	28,0%	19,1%
Totaal	1.775	2.131	356	20,1%	18,1%

Kijkend naar de verschillende bedrijfssectoren dan blijkt dat –op één sector na- er overal een stijging plaatsvindt van het aantal starters in de Vallei. Naast de verklaring van de invoering van het nieuwe handelsregister (dit uit zich in de Vallei vooral in groei van de dienstverlenende sectoren en in de landbouw) kan ook gesteld worden dat men weer durft te ondernemen nu het einde van de crisis in zicht lijkt. De meest opvallende sector - die na lange tijd weer een groei laat zien - is de financiële dienstverlening. Ook de bouw lijkt weer volop mee te willen profiteren van de groei. De enige daling van het aantal starters doet zich voor in de groothandel. In vergelijking met Nederland is de stijging van het aantal starters in de Vallei groter. Landelijk stijgt het aantal startende bedrijven met 18,1% tegenover 20,1% in de Vallei.

Startende bedrijven per sector naar gemeente

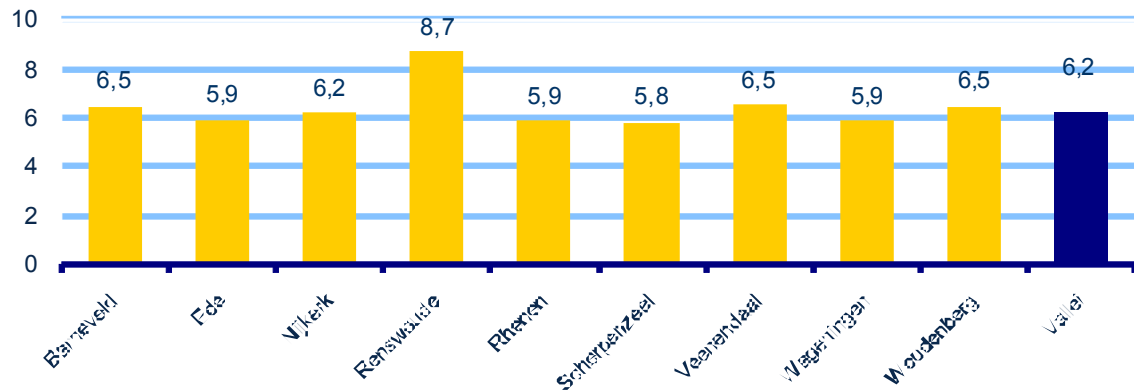
Startende ondernemingen per sector per gemeente

	Landbouw	Industrie	Bouw	Groothandel	Detailhandel	Horeca	Vervoer	Financiën	Adviesdiensten	Facilitaire diensten	Persoonlijke diensten	Algemene diensten	TOTAL	Δ% 2009-2010
Barneveld	15	16	67	24	47	9	13	2	49	36	24	37	339	18,9%
Ede	32	22	81	30	90	19	20	6	81	98	76	83	638	22,2%
Nijkerk	4	6	29	14	48	10	10	1	38	25	32	29	246	15,5%
Renswoude	4	0	8	6	4	0	1	0	7	4	3	3	40	73,9%
Rhenen	2	4	15	7	17	6	2	0	16	18	8	16	111	8,8%
Scherpenzeel	2	1	6	3	16	0	1	0	4	6	5	10	54	25,6%
Veenendaal	3	10	37	25	67	11	6	1	51	73	59	63	406	6,3%
Wageningen	4	7	17	11	18	11	0	2	43	32	33	42	220	44,7%
Woudenberg	7	3	4	6	9	0	2	0	8	17	7	14	77	45,3%
Vallei	73	69	264	126	316	66	55	12	297	309	247	297	2.131	20,1%

Alle gemeenten in de Vallei kennen een procentuele toename van het aantal starters ten opzichte van 2009. De meeste startende bedrijven zijn afkomstig uit de gemeente Ede. Het aantal starters in deze gemeente komt uit op 638. Het grootste deel van de startende bedrijven komt voor rekening van de dienstverlening en de detailhandel. Na de gemeente Ede zijn de meeste starters in de Vallei te vinden in de gemeenten Veenendaal, Barneveld en Nijkerk. De gemeenten Renswoude en Scherpenzeel hebben het minst aantal startende ondernemingen binnen de gemeentegrenzen.

Startende bedrijven per 1000 inwoners

Startende ondernemingen per 1000 inwoners 2010

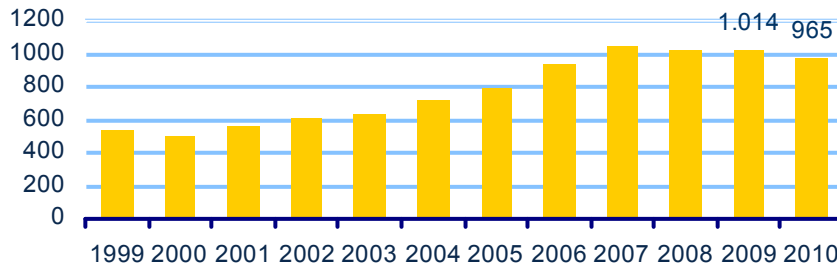

Het gemiddelde aantal startende bedrijven in de Vallei per 1000 inwoners komt uit op 6,2. Vorig jaar was dit 5,2. Inzoomend op de verschillende gemeenten dan scoort de gemeente Renswoude het hoogst. In de gemeente Scherpenzeel is het aantal starters per 1000 inwoners het laagst.

3. Nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen

Ontwikkeling nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen

Oprichtingen Vallei 1999- 2010

Zoals bovenstaande grafiek laat zien, is het totaal aantal nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen de laatste jaren gedaald. Dit beeld komt ook in 2010 naar voren. Het aantal oprichtingen is in vergelijking met 2009 met 4,8% gedaald. In 2009 werden 1.014 nieuwe nevenvestigingen/dochterondernemingen in het handelsregister ingeschreven. In 2010 is dit aantal gedaald naar 965.

Deze daling wordt veroorzaakt door twee factoren. Enerzijds worden door de economische teruggang, simpelweg minder nevenvestigingen opgericht. Anderzijds is er een verandering waarneembaar in de structuur van het inrichten van een onderneming met haar onderliggende bv's. Deze verandering brengt met zich mee dat er minder dochterondernemingen (onderliggende bv's) worden opgericht.

Ontwikkeling nieuwe nevenvestigingen en dochterondernemingen per bedrijfssector

Oprichtingen per sector

	2009	2010	Verandering absoluut	Verandering in %	Verandering in % NL
Landbouw en visserij	29	32	3	10,3%	-4,7%
Industrie	45	36	-9	-20,0%	-10,4%
Bouwnijverheid	65	72	7	10,8%	-27,4%
Groothandel	191	209	18	9,4%	-5,9%
Detailhandel	135	121	-14	-10,4%	1,7%
Horeca	36	31	-5	-13,9%	-3,1%
Vervoer	35	27	-8	-22,9%	-8,9%
Financiën	26	28	2	7,7%	7,7%
Adviesdiensten	152	142	-10	-6,6%	-23,9%
Facilitaire diensten	120	114	-6	-5,0%	-9,4%
Persoonlijke diensten	83	84	1	1,2%	-11,8%
Algemene diensten	97	69	-28	-28,9%	-1,0%
Totaal	1.014	965	-49	-4,8%	-9,9%

In totaal is het aantal nieuwe dochterondernemingen/nevenvestigingen in 2010 met 4,8% gedaald ten opzichte van 2009. Tussen de sectoren zijn duidelijke verschillen waarneembaar. In een vijftal sectoren is het aantal nieuwe dochterondernemingen/nevenvestigingen toegenomen: de landbouw en visserij, bouw, groothandel, de financiële-, en persoonlijke dienstverlening. In de overige sectoren is sprake van een daling, waarbij de algemene dienstverlenende sector de grootste absolute en relatieve daling laat zien. Net als in de Vallei, is landelijk het aantal nieuwe dochterondernemingen/nevenvestigingen gedaald. Hier is echter sprake van een teruggang met 9,9%.

Oprichtingen per sector naar gemeente

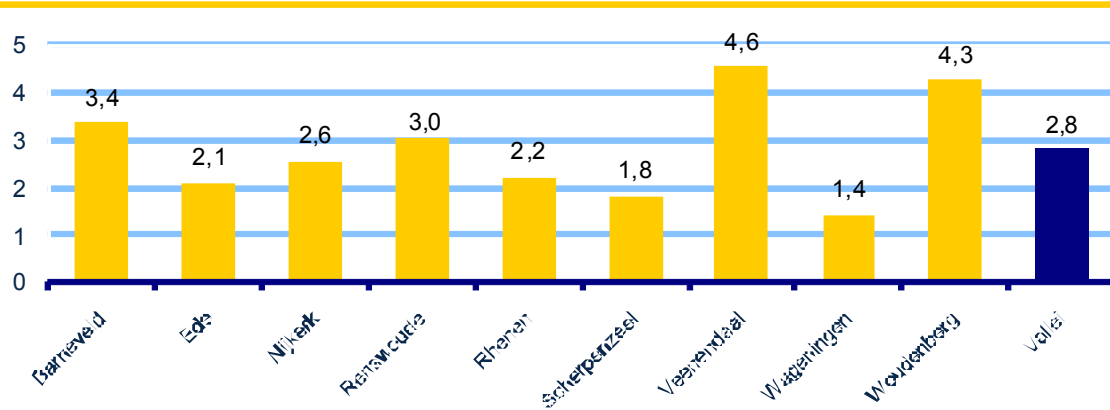
Oprichtingen per sector 2010 per gemeente

	Landbouw	Industrie	Bouw	Groothandel	Detailhandel	Horeca	Vervoer	Financiën	Adviesdiensten	Facilitaire diensten	Persoonlijke diensten	Algemene diensten	TOTAL	% 2009-2010
Barneveld	15	10	16	14	31	10	3	6	20	18	15	18	176	18,9%
Ede	11	6	20	14	35	8	11	8	40	34	25	15	227	-17,8%
Nijkerk	1	6	7	11	11	1	4	3	18	16	15	8	101	-15,8%
Renswoude	1	0	0	2	2	0	0	2	1	4	2	0	14	-12,5%
Rhenen	2	2	8	4	4	0	1	2	7	3	4	5	42	16,7%
Scherpenzeel	0	1	3	2	2	1	1	0	6	0	0	1	17	-26,1%
Veenendaal	1	9	12	126	30	7	6	4	30	29	17	12	283	31,6%
Wageningen	1	1	5	6	5	3	1	2	13	7	3	7	54	-31,6%
Woudenberg	0	1	1	30	1	1	0	1	7	3	3	3	51	-49,5%
Vallei	32	36	72	209	121	31	27	28	142	114	84	69	965	-4,8%

Twee gemeenten kennen een toename van het aantal oprichtingen, namelijk Barneveld en Rhenen. De meeste nieuwe dochterondernemingen/nevenvestigingen zijn opgericht in de gemeente Veenendaal. Op de tweede plaats staat de grootste gemeente van de Vallei, Ede. Absoluut gezien vinden de meeste oprichtingen plaats in de groothandel en in de adviesdiensten. De kleinste gemeente van de Vallei, Renswoude, houdt het op 14 oprichtingen.

Overige oprichtingen per 1000 inwoners

Oprichtingen per 1000 inwoners 2010

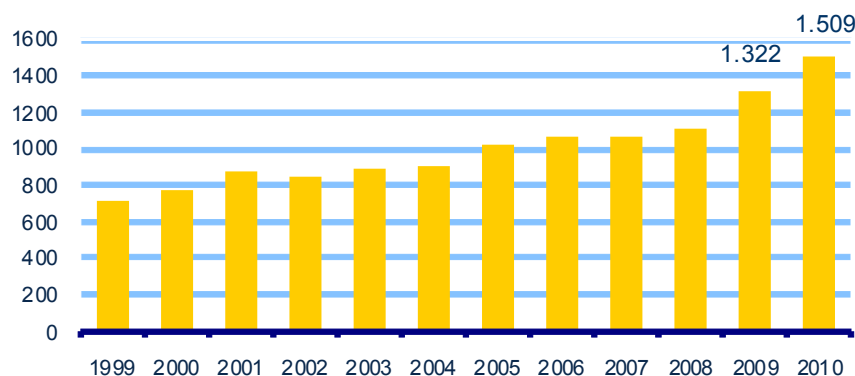

Zoals uit de bovenstaande grafiek blijkt, ligt het gemiddelde aantal nieuwe nevenvestigingen/dochterondernemingen per 1000 inwoners in de Vallei op 2,8. Vorig jaar was dit 3,0. Van de negen gemeenten in de Vallei zitten er vier gemeenten boven dit gemiddelde en vijf gemeenten zitten hieronder. Het best scoort de gemeente Veenendaal met 4,6 oprichtingen per 1000 inwoners, gevolgd door Woudenberg. Het laagst scoort de gemeente Wageningen met 1,4.

4. Opheffingen

Ontwikkeling opheffingen

OpheffingenVallei 1999 - 2010

Na de stabilisatie van de opheffingen in de afgelopen jaren, neemt ze weer toe vanaf 2008. 2010 laat wederom een stijging zien van het aantal stoppende bedrijven. In het afgelopen jaar sloten 1.509 bedrijven definitief de deuren. Dit betekent een stijging van 14,1% ten opzichte van 2009. Aangezien de populatie door de nieuwe handelsregisterwet toeneemt, is het min of meer een logisch gevolg dat de opheffingen ook toenemen.

Ontwikkeling opheffingen per bedrijfssector

Opheffingen per sector

	2009	2010	Verandering absoluut	Verandering in %	Verandering in % NL
Landbouw en visserij	34	38	4	11,8%	17,8%
Industrie	58	60	2	3,4%	0,6%
Bouwnijverheid	178	197	19	10,7%	-0,1%
Groothandel	129	165	36	27,9%	-4,8%
Detailhandel	239	272	33	13,8%	6,6%
Horeca	42	64	22	52,4%	9,9%
Vervoer	60	52	-8	-13,3%	6,0%
Financiën	31	27	-4	-12,9%	0,7%
Adviesdiensten	175	191	16	9,1%	12,0%
Facilitaire diensten	156	175	19	12,2%	9,0%
Persoonlijke diensten	148	160	12	8,1%	10,4%
Algemene diensten	72	108	36	50,0%	44,0%
Totaal	1.322	1.509	187	14,1%	8,0%

In 2010 is het aantal opheffingen in de Vallei met 14,1% gestegen in vergelijking met 2009. In slechts twee sectoren is het aantal opheffingen van bedrijven afgenomen, namelijk in de vervoerssector en in de financiële dienstverlening.

In de overige sectoren is er sprake van een toename van het aantal opheffingen van ondernemingen. De grootste toenames zijn er in de horeca en in de algemene dienstverlening.

De stijging van het aantal opheffingen in de Vallei is hoger dan die van Nederland. Landelijk is er namelijk sprake van een stijging van 8,0%. Landelijk is er één sector waar het aantal opheffingen is gedaald, namelijk in de bouwnijverheid.

Opheffingen per sector naar gemeente

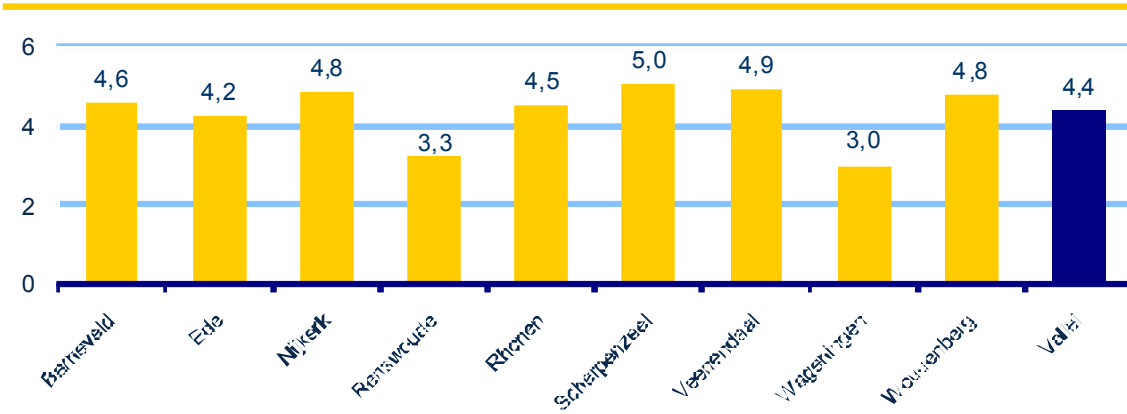
Opheffingen per sector per gemeente

	Landbouw	Industrie	Bouw	Groothandel	Detailhandel	Horeca	Vervoer	Financiën	Adviesdiensten	Facilitaire diensten	Persoonlijke diensten	Algemene diensten	TOTAAL	Δ% 2009-2010
Barneveld	11	13	37	24	39	10	7	3	28	25	27	16	240	21,2%
Ede	13	11	74	49	71	25	15	9	64	50	50	25	456	11,2%
Nijkerk	3	8	17	24	40	6	6	6	21	24	20	16	191	4,9%
Renswoude	0	1	7	3	1	0	0	0	0	1	0	2	15	15,4%
Rhenen	1	8	8	13	12	3	1	3	14	8	5	9	85	19,7%
Scherpenzeel	3	5	5	3	14	0	4	1	5	5	2	0	47	74,1%
Veenendaal	2	11	32	35	61	10	14	2	41	38	40	20	306	16,3%
Wageningen	5	3	12	6	21	8	1	1	13	17	9	16	112	-0,9%
Woudenberg	0	0	5	8	13	2	4	2	5	7	7	4	57	26,7%
Vallei	38	60	197	165	272	64	52	27	191	175	160	108	1.509	14,1%

Alleen de gemeente Wageningen kent een daling van het aantal opheffingen ten opzichte van 2009. Scherpenzeel kent de grootste procentuele stijging. Van alle opgeheven bedrijven in de Vallei komt bijna een derde voor rekening van de gemeente Ede. In de gemeente Renswoude waren er 15 bedrijven die de deuren definitief sloten. De opheffingen zijn absoluut gezien het hoogst in de detailhandel en in de dienstverlenende sectoren.

Opheffingen per 1000 inwoners

Opheffingen per 1000 inwoners 2010

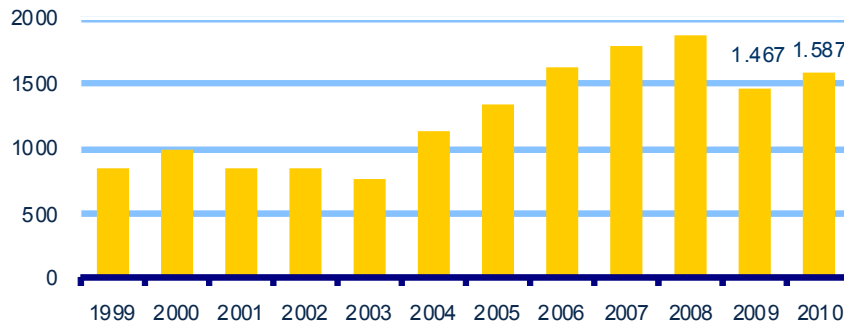

Het gemiddeld aantal opheffingen per 1000 inwoners komt in de Vallei uit op 4,4. Vorig jaar was dit 3,9. Deze indicator komt het hoogst uit in de gemeente Scherpenzeel en het laagst in de gemeente Wageningen.

5. Saldo oprichtingen – opheffingen (aanwas)

Ontwikkeling aanwas

Aanwas Vallei 1999 - 2010

In 2003 bedroeg de aanwas – saldo van oprichtingen en opheffingen – slechts 762 bedrijven. Vanaf dat moment is een duidelijk opgaande lijn zichtbaar. In 2009 kwam er een einde aan deze jaarlijkse stijging. In 2010 is de aanwas wederom gestegen, echter deze zit nog onder het niveau van 2006. In het jaar 2010 komt de aanwas in de Vallei uit op 1.587 bedrijven. Een stijging van 8,2% ten opzichte van 2009 toen de aanwas uitkwam op 1.467.

Ontwikkeling aanwas per bedrijfssector

Aanwas per sector

	2009	2010	Verandering absoluut	Verandering in %	Verandering in % NL
Landbouw en visserij	48	67	19	39,6%	-16,2%
Industrie	50	45	-5	-10,0%	53,4%
Bouwnijverheid	79	139	60	75,9%	8,8%
Groothandel	193	170	-23	-11,9%	31,0%
Detailhandel	148	165	17	11,5%	35,3%
Horeca	38	33	-5	-13,2%	23,9%
Vervoer	11	30	19	172,7%	45,3%
Financiën	3	13	10	333,3%	87,5%
Adviesdiensten	242	248	6	2,5%	-2,1%
Facilitaire diensten	221	248	27	12,2%	19,3%
Persoonlijke diensten	177	171	-6	-3,4%	3,9%
Algemene diensten	257	258	1	0,4%	6,8%
Totaal	1.467	1.587	120	8,2%	11,5%

De stijging van de aanwas in de Vallei is lager dan het landelijke beeld. Landelijk bedraagt de stijging 11,5%. Wanneer gekeken wordt naar de diverse bedrijfssectoren in de Vallei dan zijn duidelijke verschillen waarneembaar. In twee sectoren is er sprake van een ruime verdubbeling respectievelijk verviervoudiging van de aanwas. Dit zijn de

vervoers- en de financiële sector. Ook de bouwsector laat na de vele dalingen in het verleden dit jaar een stijging zien.

Aanwas per sector naar gemeente

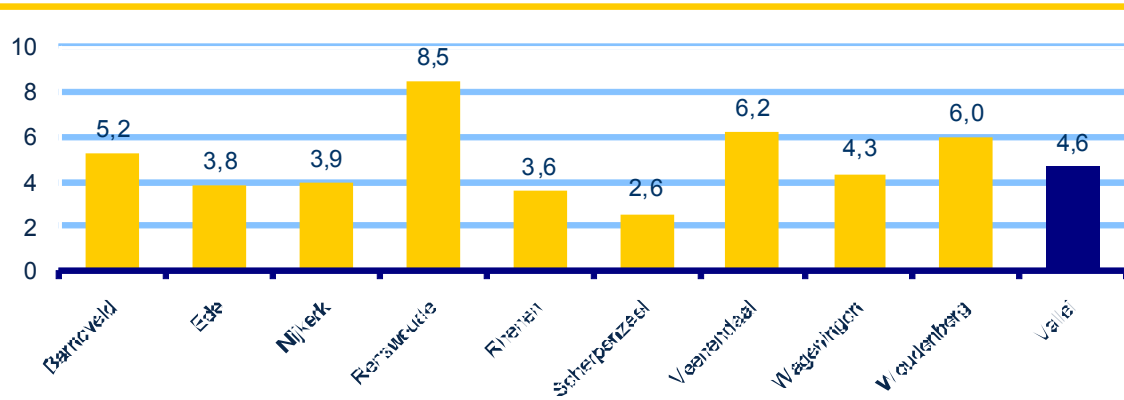
Aanwas per sector per gemeente

	Landbouw	Industrie	Bouw	Groothandel	Detailhandel	Horeca	Vervoer	Financiën	Adviesdiensten	Facilitaire diensten	Personlijke diensten	Algemene diensten	TOTAAL	% 2009-2010
Barneveld	19	13	46	14	39	9	9	5	41	29	12	39	275	17,0%
Ede	30	17	27	-5	54	2	16	5	57	82	51	73	409	5,4%
Nijkerk	2	4	19	1	19	5	8	-2	35	17	27	21	156	3,3%
Renswoude	5	-1	1	5	5	0	1	2	8	7	5	1	39	50,0%
Rhenen	3	-2	15	-2	9	3	2	-1	9	13	7	12	68	1,5%
Scherpenzeel	-1	-3	4	2	4	1	-2	-1	5	1	3	11	24	-38,5%
Veenendaal	2	8	17	116	36	8	-2	3	40	64	36	55	383	14,7%
Wageningen	0	5	10	11	2	6	0	3	43	22	27	33	162	37,3%
Woudenberg	7	4	0	28	-3	-1	-2	-1	10	13	3	13	71	-34,9%
Vallei	67	45	139	170	165	33	30	13	248	248	171	258	1.587	8,2%

De gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg laten een daling van de aanwas noteren. In de overige gemeenten is er sprake van een stijging. In de Vallei is de aanwas het grootst in de gemeente Ede en het kleinst in de gemeente Scherpenzeel. Vorig jaar was dit nog Renswoude, die dit jaar de grootste procentuele toename kent.

Aanwas per 1000 inwoners

Aanwas per 1000 inwoners 2010

Kijkend naar de aanwas per 1000 inwoners dan blijkt het gemiddelde in de Vallei uit te komen op 4,6. Vorig jaar was dit nog 4,3. Het saldo van oprichtingen en opheffingen per 1000 inwoners loopt uiteen van 8,5 (gemeente Renswoude) tot 2,6 (gemeente Scherpenzeel).

6. Immigratie en emigratie

Immigratie en emigratie gemeenten in de Vallei, 2010

	Immigratie	Emigratie	Saldo	Werkgelegenheid
Barneveld	134	119	15	-192
Ede	226	186	40	535
Nijkerk	130	97	33	116
Renswoude	27	22	5	-203
Rhenen	45	46	-1	-13
Scherpenzeel	22	19	3	21
Veenendaal	128	158	-30	-166
Wageningen	80	96	-16	-57
Woudenberg	25	30	-5	-4
Totaal	817	773	44	37

In bovenstaand overzicht staat het aantal (bestaande) bedrijven dat vertrokken is (emigratie) uit of zich hebben gevestigd (immigratie) in een bepaalde gemeente. Van de negen gemeenten in de Vallei, zijn er vijf met een positief migratiesaldo en vier met een negatief saldo. In Ede (met het hoogste saldo) hebben zich 226 bedrijven gevestigd en zijn 186 bedrijven vertrokken. Hierdoor komt het migratiesaldo in deze gemeente uit op 40.

Wat voor een gevolgen deze migratiestromen hebben op de werkgelegenheid staat ook in deze tabel weergegeven. De gemeente Ede heeft een winst van 535 werkzame personen. De gemeente Renswoude moet het met 203 werkzame personen minder doen. Dit ondanks een positief migratie saldo.

7. Nieuwe inschrijfplichtigen

In het recente verleden – voor 1 juli 2008 – was niet elke organisatie of bedrijf inschrijfplichtig bij de kamer van koophandel. Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Handelsregisterwet (NHR) is dit wel het geval. Sinds 1 juli 2008 zijn de nieuwe inschrijfplichtige groepen gefaseerd aangeschreven met het verzoek zich in te schrijven. De nieuwe inschrijfplichtige bedrijven maken 6,3% uit van het handelsregister in de Vallei. Deze groep nieuwe inschrijfplichtigen (NI) wordt niet tot de starters of overige oprichtingen gerekend, maar zijn opgenomen in de groep ‘inschrijving door wetwijziging’. De grootte van deze groep en enkele kenmerken van de groep worden in dit hoofdstuk inzichtelijk gemaakt.

In de onderstaande tabel wordt de impact van het NHR inzichtelijk gemaakt. De nieuwe inschrijvingen in het NHR worden gespiegeld aan het aantal bedrijven op 1 januari 2011. In de tabel staan alleen de economisch actieve inschrijvingen vermeld. Dat tempert het beeld dat de impact van het NHR heeft maar het geeft wel de stand weer van het actieve handelsverkeer. (Onder economisch inactieven wordt de sector zakelijk beheer gezien, maar ook de Verenigingen van Eigenaars (VVE's), de overheid en kerken (die met het NHR inschrijfplichtig geworden zijn). Die zijn nu buiten beschouwing gelaten.

Impact nieuwe inschrijvingen Vallei

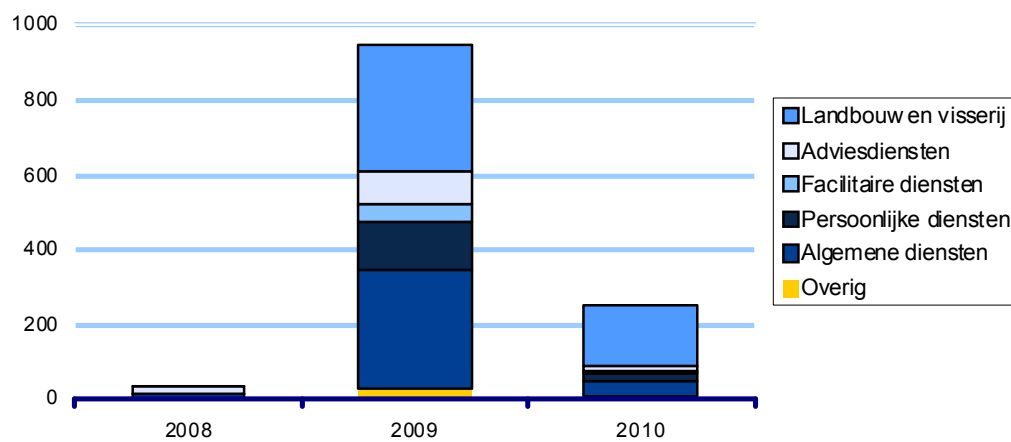
	Economisch actieve inschrijvingen van 1-7-2008 tot 1-1-2011	Totaal aantal inschrijvingen per 1-1-2011	Verhouding
Landbouw en visserij	1.128	2.361	47,8%
Industrie	15	1.940	0,8%
Bouwnijverheid	13	3.809	0,3%
Groothandel	17	3.236	0,5%
Detailhandel	19	3.514	0,5%
Horeca	13	1.009	1,3%
Vervoer	11	826	1,3%
Financiën	2	744	0,3%
Adviesdiensten	237	4.764	5,0%
Facilitaire diensten	85	3.221	2,6%
Persoonlijke diensten	265	3.198	8,3%
Algemene diensten	733	2.642	27,7%
Zakelijk beheer	31	9.793	0,3%
Totaal	2.569	41.057	6,3%

Uit de tabel blijkt zowel in absolute als relatieve zin dat het NHR de grootste impact heeft op de sectoren algemene diensten en landbouw en visserij. Binnen de algemene diensten vallen veel eenmanszaken en maatschappen (praktijken van o.m. tandartsen, huisartsen, medisch specialisten, fysiotherapeuten, psychotherapeuten/-logen. Binnen de landbouw en visserij zijn het onder meer de volgende activiteiten; fokken en houden van melkvee, runderen, varkens en de akkerbouw. Ook andere dienstverlenende sectoren als de persoonlijke diensten (beoefening van podiumkunst, scheppende kunst/documentaire schrijvers en kappers), de adviesdiensten (organisatie- en adviesbureaus, notaris- en advocatenkantoren, accountants-, belastingadvies- en

boekhoudkantoren) en de facilitaire diensten (vertalers en tolken, fotografie, industrieel ontwerp en vormgeving) zijn door het NHR fors gegroeid.

Een nadere analyse is gemaakt van het moment waarop de nieuw inschrijfplichtigen zich bij de kamer van koophandel hebben ingeschreven per sector. Hierbij valt op dat net na de inwerkingtreding van het NHR weinig bedrijven zich ingeschreven hebben. Vanaf 2009 zijn deze inschrijvingen goed op gang gekomen. Het jaar 2010 laat zien dat de piek voorbij is maar dat in het NHR nog steeds nieuwe inschrijvingen door de wetwijziging plaatsvinden.

Nieuwe inschrijvingen in de Vallei per jaar naar sector

8. Bijlagen

8.1 Verantwoording

Voor een goede interpretatie van de cijfers in deze rapportage is het van belang kennis te nemen van onderstaande opmerkingen.

- De gegevens over starters, nieuwe dochterondernemingen/ nevenvestigingen, opheffingen, faillissementen en schuldsaneringen/surseances van betalingen zijn gebaseerd op mutaties in het Handelsregister.
- Omdat alle kamers van koophandel de mutaties registreren zijn ook landelijke cijfers beschikbaar. Dit maakt het mogelijk een zuivere vergelijking te maken tussen cijfers van Centraal Gelderland en het Nederlandse gemiddelde.
- Achterliggende motieven bij oprichting en opheffing worden niet geïnventariseerd.
- Wanneer we spreken over ondernemingen of bedrijven worden *vestigingen* bedoeld, dat wil zeggen alle ruimtelijk onderscheiden eenheden van ondernemingen. De groep zakelijk beheer (holdings, financieel beheer e.d.) is buiten beschouwing gelaten. Dit zijn voor het merendeel 'papieren' vestigingen, waar geen concrete bedrijfsactiviteiten plaatsvinden.
- Niet alle ondernemingen waren inschrijfplichtig voor de Handelsregisterwet. Niet inschrijfplichtig waren: (semi)overheid, ondernemingen in de landbouw en visserij met als rechtsvorm de eenmanszaak en de vrije beroepen. **Vanaf 1 juli 2008 is het Nieuwe Handelsregister (NHR) van kracht geworden en geldt wel een inschrijfplicht voor bovengenoemde sectoren.**
- Er is geen ondergrens gesteld aan het aantal personen werkzaam binnen de onderneming. Dus ondernemingen waar één parttimer actief is (directeur/ eigenaar meegerekend), zijn ook in de cijfers opgenomen.

8.2 Verklaring van begrippen

Starter	Een nieuwe onderneming gevestigd door een ondernemer die nog geen onderneming drijft.
Opheffing	Het staken van de activiteiten door een onderneming.
Nevenvestiging	Een ondernemingsonderdeel (niet de hoofdvestiging), dat geheel of ten dele is ondergebracht in een gebouw waar duurzaam bedrijfsuitoefening van de onderneming plaatsvindt.
Dochteronderneming	Een dochteronderneming is een onderneming waarin een andere onderneming (de moederonderneming of moedermaatschappij) een controlerend belang heeft.
Faillissement	De toestand waarin een schuldenaar opgehouden is te betalen en op verzoek van zichzelf of van schuldeisers bij rechterlijk vonnis failliet is verklaard.

8.3 Sectorindeling

Sectorindeling

Sector	Branches
Landbouw en visserij	Landbouw en bosbouw
	Visserij
Industrie	Delfstoffenwinning
	Voedingsmiddelen
	Textiel, lederwaren
	Houtindustrie
	Bouwmat. en glas
	Papierindustrie
	Uitgeverij, drukkerij
	Chemie en kunststof
	Basismetaal
	Metaalproducten
	Machines
	Electr.- en opt-app.
	Transportmiddelen
	Overige industrie
Bouw	Burg./utiliteitsbouw
	Infrastructuur
	Bouwinstallatie
	Bouwspecialismen
Groothandel	Groothandel
Detailhandel	Detailhandel food
	Detailhandel non-food
	Reparatie, postorders
	Detailhandel auto
	Markt- en straathandel
Horeca	Hotels, pensions
	Kampeervak. verblijven
	Restaurants, cafetaria
	Cafés
Vervoer	Wegtransport
	Overig vervoer
	Post en communicatie
	Diensten t.b.v. vervoer
Financiën	Banken, verzekeringen

Adviesdiensten¹	Rechtsk.-/adm. Diensten
	Economische diensten
	Ingenieursbureaus
	Reclamebureaus
Facilitaire diensten	Automatiseringsdiensten
	Onderzoek/ontwikkeling
	Verhuurbedrijven
	Milieubedrijven
	Schoonmaakbedrijven
	Uitzendb./beveiliging
	Fotografie, beurzen, ov.
Persoonlijke diensten	Onroerend goed
	Cultuur, recreatie
	Wasserij, stomerij
	Kappers, schoonh.v., ov
Algemene diensten	Nutsbedrijven
	Overheid en onderwijs
	Gezondheid en welzijn
	Maatschappelijk org.

---

¹ exclusief zakelijk beheer/holdings (7415)